

Jak jsem se stal učitelem

Narodil jsem se v Olomouci přesně na den třistapadesát let po Janu Amosu Komenském, a proto jej považuji za svého patrona a už od mých středoškolských studií jsem uvažoval, jestli bych neměl v jeho stopách pokračovat. Osud však rozhodl jinak: univerzitu jsem absolvoval spíš jako technik – než jsem narukoval na vojnu.

To bylo totiž tak: v Žilině jsem ještě s většinou mých spolužáků měl absolvovat dvouměsíční „doškolovací kurz“ na funkci zdravotníka; po složení příslušných zkoušek jsme měli být přiděleni k „bojovým útvarům“. Kurz probíhal jako opakování toho, co jsme nastudovali za dva semestry vojenské katedry, přičemž některé disciplíny (jako první pomoc) se odehrávaly jako sledování instruktážních šestnáctimilimetrových filmů, které se půjčovaly z civilu – od Červeného Kříže. Zásadní však bylo, že nikdo z přednášejících nevládnul oprávnění takovéto filmy promítat.

Od narukování do Žiliny jsem začal víceméně systematicky navštěvovat posádkové kino – ale v promítačské kabině, kde kraloval občanský zaměstnanec. Když viděl můj zájem o činnosti kolem promítání, začal mě zaučovat – až po nějaké době jsem promítal už celý večer sám. Pan Č. byl rád, že mohl jít dříve domů – odměnu za promítání takjakotak dostával.

Souběh obou výše uvedených skutečností způsobil, že těsně před závěrečnými zkouškami kurzu mi bylo nabídnuto, abych i po zbytek „základní vojenské služby“, tj. deset měsíců, zůstal v Žilině s tím, že zorganizuji promítačský kurz pro příslušné kolegy – vojenské učitele. Nenápadně mi bylo přitom naznačeno, že těchto deset měsíců bude „fešácká vojna“. Návrh se mi líbil, ale namítal jsem, že není jednoduché vymyslet učební osnovu, texty, ... - což prý nebude problém, vše dodá vyšší velitelství v Trenčíně. Za této situace jsem se na další začal docela těšit. Ani jsem si neuvědomil, že poprvé v životě budu jiné učit!

Po návratu z „opuštěného“ (první příjemný následek mé kariéry v Žilině!) přijeli dva důstojníci z Trenčína, přivezli příslušné podklady pro kurz a dohodli, jak bude další probíhat. Na můj dotaz, že moji frekventanti dostanou po ukončení kurzu diplom – a co já? mi slíbili, že dostanu diplom taky – ale ten že mě bude opravňovat k promítání v profesionálních kinech za peníze v celé republice!

Musím k tomu podotknout, že mými prvními „žáky“ byli doktoři medicíny a zdravotníci, o dobrých dvacet let starší, než já a několik mladých žen, sice ne tak zralých, ale přece jen respekt u dvaadvacetiletého „zajíce“ vzbuzujících! Na druhou stranu však byl kurz pro členy úzkého kolektivu, kteří se dobře znali z každodenního styku, takže atmosféra byla více než přátelská.

Naučili jsme se, jak promítačku mazat, zakládat do ní film, přetáčet ho posléze zpátky, jak v ní vyměnit a nastavit žárovku, ... Největší problém byl naučit se lepit přetržený film, ale i to jsme zvládli. Po ukončení výkladů a praktického procvičování přijeli opět důstojníci z Trenčína, přezkoušeli frekventanty, kterým namísto předali diplomy. – A já nic!

Vedení „učební skupiny zdrav“ splnilo i další slib – že totiž budu mít fešáckou vojnu – vyfasoval jsem dvě parádní důstojnické uniformy a do civilu jsem odcházel jako podporučík!

Asi čtvrt roku po mém návratu do Rožnova jsem jel s kolegou Láďou „služebně“ do Prahy vlakem. V kupé první třídy (místenkovém) seděli s námi čtyři pánové v civilu a začali jsme se

bavit. Dostal jsem se „do ráže“ a stěžoval si Lád'ovi, jak mě vojáci s kurzem „vypekli“. Pánové naproti zpozorněli a pak po mně chtěli jméno a adresu – velice jsem se vyděsil, když mi řekli, že jsou důstojníci z Trenčína, ale řekli mi, že mou záležitost přešetří. A skutečně! Asi za čtrnáct dní po návratu z Prahy mi přišel balíček ze Slovenska a v něm „roura“ s diplomem, který mě opravňuje promítat pětatřicetimilimetrové filmy v kterémkoliv kině!

Tak skončilo mé první pedagogické působení v životě. Nebylo však zdaleka poslední – a vždycky jsem se v duchu obracel na mého patrona J.A.K. s dotazem, jestli mé působení v jeho duchu je důstojné a na úrovni!